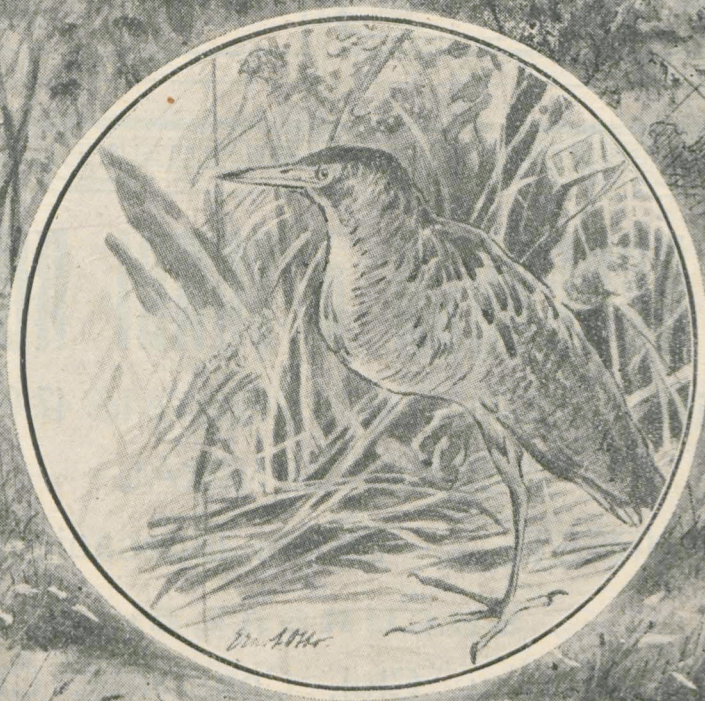

Revista Vânătorilor

Organ al Uniunii G.le a Vânătorilor

E. MARVAN

ANUL III
IULIE 1921

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE :

PREȘEDINȚI DE ONOARE : Mihail Sutz și Antoniu Mocsony.
VICE-PREȘEDINȚI : Colonel G. G. Manu și N. Racotă.

PREȘEDINTE : Dinu R. Golescu.

SECRETAR GENERAL : M. D. Scraba.

No. 13

MEMBRI-CONSILIERI : Dinu C. Arion, Dr. C. Andronescu, Balaciu Petre, Principele Val. Bibescu, Dr. Dinu Brătianu, Dr. V. Bonachi, D. G. Brătianu, Barbu Caturgi, General Cotescu, Dr. I. Costinescu, I. Cămărășescu, General M. Dancov, Petre Ghika, Gr. N. Greceanu, C. Iarca, G. Lakeman-Economu, Dr. C. Leonie, Dr. N. Mețianu, Dr. G. Nedici, Mih. Sc. Pherekyde, George Plagino, Gr. Rioșeanu, G. Schina, N. Schina, Ștef. Șendrea, Colonel C. V. Sterea, Dr. L. Scupiewski, Dr. G. Slavu, Dr. G. Udrișchi

CENSORI : N. Berindei, Dr. Amza Jianu, St. Gaillac, M. Flechtenmacher, Dr. I. Bejan și C. Mărescu.

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR

Scopurile sale coprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate societățile de vânătoare se pot grupa în jurul ei.

TAXA DE INSCRIERE este numai **40 lei** (N'are cotizațiuni lunare sau anuale).

MEMBRII ADERENȚI: cei ce donează până la 100 lei.
MEMBRII ACTIVI: cei ce donează dela 100 lei în sus.
MEMBRII ONORIFICI: cei ce donează dela 1000 lei în sus.

REVISTA VANATORILOR

(Organ oficial al Uniunii Generale a Vânătorilor).

Publică: articole cu subiecte pur vânătorești; numele membrilor Uniunii; numele donatorilor; lista con travenienților la legea de vânătoare; dări de seamă a societăților de vânătoare, etc.

Abonament **30 lei** anual.

Primește anunțuri comerciale 4.000 lei pagina anual.

Sediul: STR. 13 SEPTEMBRIE No. 85
BUCUREȘTI

BANCA GENERALA A ȚAREI ROMANEȘTI

Capital lei 60.000.000 ⌘ Rezerve lei 47.000.000

SEDIUL CENTRAL

BUCUREȘTI :: Strada Lipsani No. 12

SUCURSALE:

Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova,
Galați Giurgiu, Ploești și Turnu-Măgurele

Efectuează toate operațiunile de Bancă în general

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE :

D-1 C. Manolescu-Râmnicăeanu, Președinte ;

D-nii : Principele Stirbey și Jacques M. Elias, vice-președinți ;

D nii : M. Antonescu, Henry Catargi, Dr. I. Costinescu, I. Calimache, C. G. Dissescu, I. G. Duca, I. Hurmuzaki, V. Goldiș, T. Ioncu, I. Mitilineu și Dr. G. D. Creanga. membrii.

Administrator-delegat Dr. G. D. Creangă

Publică articole cu
subiecte pur vânătorești

Abonament 30 lei anual

Primește anunțuri
comerciale
4.000 lei pagina anual

Revista Vânătorilor

Organ al Uniunii Cile a Vânătorilor

Iulie 1921. Anul al III-lea

No. 13

Director:
M. D. SCRABA
Secretarul General al Uniunii

Redactor:
Căpitan C. MARINOIU
din artilerie.

Dirrecția și Administrația: Str. 13 Septembrie, 85.

CALENDARUL VÂNĂTORULUI

(PE IULIE)

Se pot vână:

- Lebede, găște, rațe.
- Becafine, cioclici (nagăți), cocori și orice vânat de bătă.
- Cerbi, căprioare, țapi.
- Animalele stricătoare, pasări răpitoare.

Vânătorule!

- Ocupă-te cu confecționarea cartușelor pentru sezon.
- Nu încarca prea tare cartușele. In medie căldura sezonului sporește viteza inițială cu circa 20—25 metri peste normală. E folositor să se scadă din încărcătură $\frac{1}{10}$ până la $\frac{1}{6}$ din pulbere.
- Se apropie sezonul prepelițelor: cartușe multe și ușor încărcate; se poate ajunge până la 4 gr. pulbere neagră, 1,5—1,9 gr. pulbere fără fum, 24—28 gr. aliee.

R. V.

Dușmanii Vânatului

În articolul meu precedent am căutat să dovedesc, că lipsa de vânat este datorită faptului că nu ocrotim de loc vânatul.

Dacă la vânatul călător ocrotirea se poate aplica numai parțial, prin stricta respectare a epocilor de vânat și prin împuținarea dușmanilor lui, (căci o mare parte nu se reproduc la noi) la vânatul indigen, cel ce rămâne tot timpul anului la noi, adică: iepurii, potârnicșii, dropiile ș. a., o ocrotire sistematică și riguroasă aplicată ar da rezultate neașteptate.

Încă nu ar fi nevoie să se introducă, spre prăsiere, vânat din alte țări, abia pe alocuri o «transferare» ca să zic așa, a câtor-va perechi de potârnicși!

Ca să pufem ocroti vânatul, în mod eficace, trebuie mai întâi să cunoaștem inamicii lui.

Ei sunt de trei feluri:

Sburători: Toate păsările răpitoare, corbii, ciorile, coțofenele și... berzele.

Patrupezi: Vulpi, dihori, nevăstuicile, pisicile și câinii vagabonzi.

Bipezi: Omul, zis «sapiens», (care în cele mai multe cazuri face prea puțină cinste acestui calificativ).

Dacă nici unul din inamicii naturali ai vânatului folositor nu preponderază, se menține un echilibru acceptabil în natură. Când însă vânatul folositor e supus persecuțiunii omului în toate epocile, când

dușmanii lui sporesc și se înmulțesc nesupărați, e evident că el va descrește încontinuu, terminând prin a dispărea cu totul. Iată deci că omul trebuie să intervină ca să stabilească echilibrul, căutând să contribuie la înmulțirea vânatului folositor și la distrugerea inamicilor lui.

Câtă pagubă poate produce o singură pereche de ereți, o ilustrează suficient următorul fapt:

În războiul mondial, cu toate stațiunile telegrafice cu și fără fir, telefoane etc. s'au întrebuințat și mulți porumbei călători, cari poartă la un picior un inel de aluminiu cu un număr de ordine și consemnul detașamentului din care face parte.

Ei bine, într'un singur cuib de șoimi, în Germania, «s'au găsit nu mai puțin de 34 inele din acestea».

Și doar este știut, că porumbelul este una din sburătoarele cele mai iuți și abile.

De aceia păsările răpitoare: ereții, ulii, șoimii etc. trebuie să fie obiecte de urmărire asidue din partea fiecărui vânător.

Ciorile și coțofenele, cari abundă la noi ca în nici o altă țară fac ravagii incalculabile prin stricarea cuibarelor, furând ouăle, și prin distrugerea puilor mici de prepelițe și potârnicși. Și chiar vătuii de iepuri, au de suferit după urma lor și în multe cazuri când nu-i pot mânca le scot ochii.

Până când și barza, mult venerată și protejată, cauzează stricăciuni apreciabile vânatului.

Să nu credeți că ea, când pășește prin lanurile de grâne, mănâncă numai șopârle, broaște sau câte un șoricel—oh nu! Cu aceeași eleganță înghite și pui de ciocârlii, prepelițe sau potârnicși, ba nici chiar vătuii nu sunt siguri înaintea ei și de-l vede mișcând—o lovitură de cioc—e suficientă.

Chiar în cuiburi de barză s'au găsit cadavre de vătui de iepuri.

De aceia în localitățile unde berzele există în număr mai mare, cam trebuie să rărite.

Despre stricăciunile vulpilor, dihorilor, nevăstuicilor etc. cred că nu trebuie să insist, presupun că le cunoaștem cu toți și trebuie să-i urmărim cu perseverență.

Cursele și capcanele dau rezultate bune și pot aduce și un venit frumos celui ce se ocupă cu ele, dat fiind prețurile excesiv de mari a blănurilor.

Mai rămân prietenii mai speciali: câinii vagabonzi și pisicile.

Dacă patrupezii mai sus citați, ca animale sălbatice și sperioase, umblă mai mult noaptea pe ascuns și ferindu-se, cu câinii și pisicile se schimbă chestia,

Ei sunt învățați cu omul, așa că prezența lui nu-i jenează a-și exercita opera lor distrugătoare la lumina zilei și sub ochii lui.

Care din noi n'a observat, mai cu seamă în partea câmpului unde se țin oi, sumedenia de câini ce hoinăresc pe câmp.

Ei bine, ei sunt unii dintre inamicii cei mai periculoși ai vânatului. Câți vătui nu mănâncă, câte cuiburi nu strică, câți pușori nu devorează acești braconieri!

Ei nu prea cunosc carnea pe la stăpânii lor și odată ce i-au dat de gust, își fac meserie din «auto-susținerea» lor.

Dar toamna când câmpul e liber?! Ce mai goană după iepuri, și cum ei vânează în asociații în cele mai multe cazuri au succes.

Omorând și neliniștind vânatul în orice anotimp, ei contribuie într-o largă măsură la împușinarea și nimicirea lui.

Pisicile contribuie mai mult la împușinarea vânatului sburător, deși nu desprețuiesc și cruță nici iepurașii, în orice caz odată dedate acestui «sport» ignorează șoarecii!

Aci ar trebui să intervină legea care să dea dreptul arendașului unui teren de vânat, de a împușca orice câine sau pisică ce ar întâlni fără stăpân, la o distanță de 200 metri de sat sau o locuință, și până la apariția unei astfel de legi, fiecare din noi să caute, când are ocazie, să-i facă inofensivi și în acest scop n'ar trebui disprețuită nici otrava.

Cred că și o taxă pentru câinii de curte, atât la orașe cât și la sate ar contribui mult la reducerea numărului lor.

Mai rămâne a 3-a categorie :

Este cert faptul, că un vânat nu dispare numai prin vânarea lui, dacă îi respectăm epocile de reproducție. De aceea adevăratul vânător, care pe lângă că respectă legea vânatului, mai contribuie, fie chiar într-o măsură cât de mică, la distrugerea vânatului stricător, nu poate fi responsabil de scăderea și împușinarea vânatului. Vina cade pe vânătorii de ocazie, cari fără să cunoască legea vânatului, ba în cele mai multe cazuri nici n'au ideie de existența unei asemenea legi, vânează ori și ce și ori și când, când are și el timp sau ocazie.

În al 2-lea rând sunt vinovați vânătorii de meserie, cari umblă după câștig.

La ei pasiunea este pretextul, dar în dosul lui stă lăcomia de câștig. Și fiindcă trufandalele și raritățile se plătesc mai bine, ei caută să furnizeze vânatul ce nu există pe piață, adică în timpul oprit de lege.

Probă listele de bucate din restaurante, cu iepuri în Februarie, prepelițe în Iulie, etc.¹⁾

Și cum ei n'ar strica un foc pe o cioară, sau un

erețe, nu lucrează decât la împușinarea și distrugerea vânatului folositor.

Mai este categoria oamenilor nearmați. Câți vătui de iepuri nu mor anual în captivitate, fiind găsiți de țărani la arat, la prășitul porumbului sau la secerat și duși acasă la copii «să se joace» cu ei.

Toți, dar absolut toți, mor chinuți, mai curând sau mai târziu, și chiar de găsesc, foarte rare ori, un tratament mai bun și ajung mari, la urma urmei tot cad victima unei pisici, sau vreunui câine.

Cum vedem ignoranța și neștiința că există o lege a vânatului care pedepsește distrugerea cuiburilor, adunarea ouălor și ridicarea puilor, este aproape generală.

Primăvara umblă sute de barbați, femei, copii prin lanuri de grâu după sparanghel sălbatic, măcriș etc. și involuntar dau de cuiburi de dropii, potârniche, prepelițe care nu le scapă, ba mai prind și câte un iepure, că de obicei mai au și 2—3 câini.

Apoi ciobanii, copii, trimiși cu vitele la câmp, au tot timpul să observe diferitele spectre de vânat și să afle unde își au cuibul lor ca să poată lua ouăle sau puii.

Câte sute de cuiburi nu să strică astfel.

Cred că ar trebui să se afișeze în fiecare primăvară la primării, cârciumi, școli etc. câte un extras din legea vânatului privitor la stricarea cuiburilor, ridicarea ouălor, prinderea puilor etc.

De asemenea prin școli să se influențeze asupra copiilor, arătându-le că pe lângă că aceste fapte constituie o infracțiune contra unei legi, mai sunt și o barbarie.

Care din noi, ducându-se primăvara la sitari, becașine etc. întâlnindu-se cu un țaran, n'a auzit întrebarea: Ai găsit vreun iepure? Ai împușcat un iepure? și când îi răspunzi că nu e timpul de vânat iepuri, să uită curios la tine și îți răspunde: ba ai noștri îi împușcă! sau: par'că la toamnă te mai întâlnești cu el!

Umblând primăvara cu căruța după dropii, căruțașul meu nu s'a putut mira îndestul că nu vreau să trag cu nici un chip în iepuri ce se jucau prin lanuri.

În schimb, am văzut 2 călăreți cu 4 ogari gonind după iepuri în luna Aprilie!

Așa că o lege oricât de perfectă ar fi ea, dacă nu va fi riguros aplicată, nu va putea da rezultate bune.

Părerea mea ar fi ca să se facă un apel către toți membrii Uniunii, se ea contact unii cu alții, să se asocieze în diferite centre și să se oblige fiecare membru să presinte la finele anului, centrului din care face parte, cel puțin 20 perechi picioare de ciori, coțofene sau ereți, cea ce n'ar fi pentru nici unul o sarcină prea grea și care totuși ar contribui într-o câțva la împușinarea lor.

O ocrotire și protejare sistematică și rațională nu se poate face, ce e drept, decât de societăți vânătorești bine organizate, pe terenurile arendate, prin autorități, organe de pază etc.

Cu toate acestea este de datoriu fiecăruia vânător

1) Pe o listă de bucate dela Hotel Boulevard figurau în Februarie, 3 feluri de mâncări de iepuri (!!!?). Nota Redacției.

se contribuie individual la stârpirea inamicilor naturali ai vânatului folositor și se influențează asupra populației iuconștiente, ca să lase vânatul nesupărat.

În cele zise până aci am avut în vedere numai vânatul mic, ce interesează majoritatea vânătorilor noștri, în privința vânatului mare, de munte, sunt alte măsuri de luat.

Orice început e greu, dar trebuie făcut odată, și cu puțină bunăvoință să și poate face.

Câmpina, Maiu 1921

P. Spreer

Despre Rațe

În definitiv, vânătorului, puțin îi pasă dacă pasărea care a picat, colo în tufa roșie, îi zice învățații *scolapax rusticola!* — floare la ureche! Știe că îi spune sitar, pe românește, îl cunoaște, e botezat, îl știe — și oricâți va împușca vor fi toți la fel — tot sitar rămâne...

Dar poftim la baltă. — Unde ai fost? — La rațe.

Și ca să arăți c-ai avut noroc și-ai fost dibaciu, începi să scoți din tolbă — rațele. De-aci înainte însă, Dumnezeu să le-aleagă! Una-i mare cât una de casă, alta mică cât pumnul. Una e cu capul verde, alta îmbrobodită cu roșu. Una are toate fețele pe ea, alta toată cenușie. Asta cu ciocul negru, aia cu el galben, cealaltă albăstrui. Picioare galbene, picioare negre, picioare roșii... Mă rog, o împestrițare grozavă. Seamănă între ele cum seamănă vrabia cu sticletele.

Eram trei, într'o zi, de poposeam de masă sub o salcie, după o dimineață în baltă, și fiecare își arăta victimele.

— E! uite ai împușcat o rață roșie. — *crihancă*

— Nu e rață roșie, e d'aia fluerătoare.

— Dar de unde! Roșie!

— Îți spun că e fluerătoare!

— Ba nu!

— Ba da!

— Habar n'ai!

— N'ai idee!

Discuția se aprinsese lucru mare, cu gesturi febrile când sări disperat al treilea:

— Da nu vă mai săcăiți atâta, neică, că răsturnați sticla cu vin!

Era prea târziu. Sticla s'a răsturnat. În fața ireparabilului dezastru, antagoniștii s'au liniștit — dar neconvinși.

Când n'ar fi și decât atât ca argument — să fi pus în trista situație să bei cu trestia apă de baltă, sălcie cu gust de pește, și par'că tot mai bine ar fi să fim mai fixați asupra felurilor de rațe! În tot cazul e o temă ce se poate susține.

Fără îndoială, vânătorul n'are nevoie să fie dublat cu un savant naturalist — mai cu seamă că prea mulți din învățați n'au făcut alta decât să publice clasificări diferite după ciocuri, picioare și pene, să înmulțească sinonimia numelor, să schimbe genurile, să

boteze din nou speciile, încercându-le până într'atăt, încât nu mai e chip pentru un biet simplu muritor, să mai recunoască nici cea mai familiară pasăre. Cât despre moravuri și obiceiuri, adică tocmai despre ce ar fi mai atrăgător și mai interesant, nimic sau prea puțin. E drept că e greu și că e un lucru ce nu se poate face din adaie — și că nu e ușor să fi un veridic observator. Or, un vânător bun ar trebui să îndeplinească această condiție. Dar, fără supărare, câți sunt cari deși trăgători foarte dibaci, cari știu chiar să atace bine vânatul — câți sunt, cari fie și după douăzeci de ani de vânătoare, nici nu bănuiesc moravurile și obiceiurile vânatului din care au făcut atâtea victime? Probă e, că chiar asupra animalelor ce vedem aproape zilnic nu sunt toți de acord — și că un manual veridic de vânătoare e încă de făcut. Vânătorul e însă printre cei mai indicați să devie un bun «naturalist»; dar trebuie să fie născut cu darul de observație justă și cu o foarte mare memorie — însă de cele mai multe ori, când e astfel înzestrat, nu știe să mănuiască decât pușca, educația îi lipsește sau lenea îl mână.

Cam așa mă gândeam într'o zi, tot întorcând pe toate fețele o rățușcă ce împușcasem într'un ochi desghețat al Neajlovului. De rață, rață era — dar așa rață nu mai văzusem: albă târcată cu negru. Am întrebat pe badea Gheorghe, care cumulează meseriile de vânător, de pescar, de proprietar de lotcă și de artist al «Steiului», și care m'a lămurit în felul următor: «O lighioană d'asta de rață. O fi vreo curcitură». Puțin convins, am început să caut prin cărțile de vânătoare și am fost lovit de sărăcia, la noi, a acestei literaturi, în general, și asupra rațelor în particular. În edificia întâia a Manualului Vânătorului, nici nu se pomenește de rațe. În ediția adouă, câteva cuvinte, cu mărturisirea că mulțimea de rațe, de vor fi având nume la noi, regretatul meu bunice n'are «nici o cunoștință în această privință». În Vânătoarea în România se vorbește mai pe larg de vânătoarea la baltă și se dă chiar pentru câteva rațe numele românesc și cel științific, fără însă vreo descriere. În schimb în literatura cinegetică franceză găsim izvoare interesante. Rămânea identificarea între rața din geantă cu descrierile și numirile franceze — completate cu numirile românești și științifice, precum și cu vreo observație ce-am crezut că pot face decând stau cu cismele în apă de baltă. Acest lucru aș vrea să fac în articolul de față, din punct de vedere vânătoresc, dând o descriere a diferitelor feluri de rațe sălbatice. Bine înțeles n'am pretenția că vor fi trecute în revistă toate speciile (pare-mi-se că sunt vreo 26 de specii cari trăiesc în România; vezi Vânătoarea în România). N-am să vorbesc decât despre cele ce mi-au trecut prin mâini — și n'am desulă «vechime» ca să-mi fi trecut prea multe feluri. Dacă mă voi fi înșelat undeva, nu aștept decât să fiu îndreptat. Poate că alți vânători vor fi având observațiuni interesante asupra emigrațiunii și pasajelor, vânturile cele mai prielnice, obiceiuri și moravuri a diferite specii, care din ele sunt sedentare la noi

— în fine orice contribuțiune care ar ajuta cunoașterea vânatului din România.

* * *

În general, vânătorii dela țară împart rațele în două categorii foarte simple: «d'ale mari» și «d'ale mici», cu o ușoară nuanță de dispreț pentru cele mici. Totuși sunt unele botezate — nu peste tot la fel — și uneori, chiar foarte ciudat botezate... Fără a ține seama de vreun fel de clasificare sau de vreo categorie oarecare, să ne oprim un moment asupra fiecăreia din varietățile ce ne-am promis să descriem.

Rața sălbatică (*Col. vert. Anas boschas*). Prototipul rasei — și strămoșul raței domestice. Tipul categoriei «d'ale mari».

Rățoiul are capul verde cu luciri metalice. Gâtul la fel, cu un colan alb. Pieptul brun-roșiatic. Spinarea cenușiu-ruginie vârgată cu alb și negru. Aripelile cenușii cu două bande albe care încadrează o pată albastră. Coadă cenușie cu dungi albe și trei pene verzui răsucite spre spinare. Burtă alburie cu linii castanii.

Rața — la rațe, partea femeiască se îmbracă foarte simplu — e ceva mai mică și mai cenușie toată, afară de pata albastră pe aripi — și n'are pene răsucite în coadă. Amândoi au ciocul verzui, puțin turtit la partea superioară. Picioarele și labele portocalii. E sperioasă ca toate varietățile de rațe sălbatice. Cu privire la aceasta, de observat că par'că cele băstinașe sedentare, sunt mai sperioase decât cele cari vin în pasagii — probabil că cele sedentare au învățat pe pielea lor mai multă prudență decât cele de pasagiu, cari în general, au avut puțin de temut de prezența omului.

La sărite, speriată, rața sălbatică se ridică drept în sus vreo zece metri, măcănind, apoi își ia sborul pieziș, până la mare înălțime. Foarte adesea are obiceiul să se asigure de primejdie întorcând capul și întinzând gâtul spre vânatul care a ridicat-o, și care vânat e încântat, căci așa rața îi prezintă partea cea mai vulnerabilă — restul trupului fiind foarte bine apărat de penele și puful foarte des. Ce alice să întrebuițăm? Fiecare vânat își are teoriile sale în această privință și cearta dintre partizanii alicelor mari împotriva apărătorilor alicelor mici nu e pe cale să se sfârșească. Personal m'am oprit după multe tatonări, la combinația No. 5 și chiar 6 în dreapta și 3 în țeava chocke, pentru toate felurile de rațe.

Rața sălbatică e grozav de bună de mâncat.

Rața fluerătoare (*Vingeon, Canard siffleur, Anas penelope*). Din categoria «d'ale mici».

Capul de culoarea ruginii cu fruntea mult mai deschisă, un fel de galben spălăcit. Pieptul castaniu-roșcat deschis. Pe spinare dungi negricioase. Ciocul albastrui cu vârful negru. Aripelile cu alb, negru și verde. Îi zice „fluerătoare“ din pricina strigătului său care seamănă cu un fluerat ascuțit. Se pretinde de

unii autori că acest fluerat e datorit bătăii aripelor în sbor. E o greșeală grosolană, căci cum s'ar explica atunci acelaș fluerat, când rața e pe apă și înnoată fără să dea câtuși de puțin din aripi — cum am auzit și văzut de atâtea ori?

Rața e brun-cenușie fără pete.

Rățele fluerătoare sunt vesele și neastâmpărate, mai mult decât celelalte feluri de rațe. Le place să bătăie prin mlaștini înconjurate de papură și trestii, unde își caută de hrană.

Foarte bune de mâncat. Bucățică de soiu. Cu privire la acest punct de vedere e de observat că fiecare varietate n'ar trebui clasată în ranguri de bunătațe, până n'ai gustat o pasăre grasă. Toate migratoarele nu sunt la apogeul lor de gust decât în stare durdulie. O aceeași pasăre declarată de nemâncat, s'abă, poate satisface, grasă, pe cel mai delicat amator. Dacă cineva găsește cumva, că aceste observațiuni sunt de prisos, îi voi aduce aminte de aforismul cu care se deschide „La Physiologie du Goût“ a celebrului Brillat-Savarin: „Les animaux se repaissent, l'homme mange, l'homme d'esprit seul sait manger“.

Rața lopătar (*Le souchet, Anas clypeata*). Tot „d'ale mici“ și cam de aceeași mărime cu rața fluerătoare.

Numele de lopătar i se trage de la forma ciocului, mare, mult lățit și rotunjit spre vârf. Laturile părții de sus a ciocului sunt înzestrate cu o bordură de dințișori foarte fini, despărțiți ca la un pieptene — și cari îi slujește, probabil, ca un fel de strecurătoare. Ciocul e negru la cele bătrâne și galben în primul an. Capul și partea de sus a gâtului verde. Gâtul și pieptul alb. Spinarea negru-verzui. Pe aripi un albastru deschis foarte frumos și pata de pe aripi verde bronzat. Ochiul auriu. Picioarele și labele portocalii. Coadă pe dedesubt albă.

Rața poartă o rochie cenușie. Se zice, că cu vârsta însă, afară de cap și gât cari rămân tot cenușii, se apropie de haina rățoiului. Posibil. N'am văzut. Rămâne totuși suspectă de feminism — mă rog, drepturi egale în fața soarelui!

Poate cea mai bună de mâncat din tot vânatul de baltă după becafină. Carne roșiatică.

Rața cu frigare sau rața de mare (*Le pilet, Anas acuta*).

Ca mărime ține de Rața sălbatică.

De ce îi zice rața de mare, nu știu. Că trebuie să se găsească și la mare ca toate varietățile, probabil. Dar de ce asta în special, și de unde știe Niculae din Prundu, care n'a eșit neam din neamul lui din apă dulce, că asta e cu dinadinsul „de mare“? Că-i zice cu frigare e explicabil foarte ușor: are în coadă două pene lungi și ascuțite, subțiri, cari întrec cu vre-o 5—6 cm. celelalte pene și cari îi dau o înfățișare deosebită în sbor.

Capul mic de culoare ruginie. Gâtul lung și subțire, cu două dungi albe de-alungul. Burtă albă. Spi-

narea și restul trupului cenușiu, foarte fin vărgat cu negru. Ciocul albastrui. De pe umeri cad pe aripi niște pene subțiri alb cu negru. Pe aripi o dungă verde între alte două: una ruginie, alta albă. Picioarele negricioase.

Se dă la fund cu mare ușurință și rănită se ține sub apă foarte mult, scoțând numai ciocul afară. Îmface impresia că sboară mai puțin repede ca alte rațe. Nu le-am întâlnit decât în bălțile mari de lângă Dunăre. În bălțile mai din interior n'am văzut. Seara, când se înoptează mai binișor e aproape cu neputință să le distingă când sunt pe apă, cât de puțin încrețită de vânt, din pricina culorii cenușii a aripei lor și a felului de a înota cu corpul foarte înfundat în apă. La baltă, mi-a fost de multe ori, atât ca să descoper, la pândă, vânatul, cât și ca să-l observ, de mare folos un binoclu bun.

Unii autori pretind că aceste rațe nu sunt prea sperioase și pot fi apropiate destul de ușor. Alții că sunt fricoase și prudente nevoie mare. Până se vor pune de acord învățații, rămân la convingerea că n'am găsit, în ce privește, sălbăticia, deosebire între rața de mare și celelalte varietăți de rațe.

Foarte bună la mâncare.

Rațahai s'o numesc... mirositoare! (*Sarcelle: Sarcelle d'hiver: Anascrecca. Sarcelle d'été: Anas querquedula*).

Nu e vina mea dacă nu pot să-i spun pe nume. Dar de ce acest nume, dat celor mai drăguțe răzuști din apele noastre?

Moș Tăbăcaru din Comana m'a lămurit cam așa: «Păi vezi d-ta, sunt rațe mari și rațe mici și la astea d'ăia le zice așa că-s mărunte tare». Am indicat mai sus nuanța de dispreț pentru cele mici; aci nuanța devine pejorativă. N'am găsit altă tălmăcire, ori cât m'am informat.

Se disting două feluri, din rațele sus-numite, diferite prin talie și haină. Bine înțeles, vânătorul nostru dela țară, înglobându-le în formula-i disprețuitoare, nu și-a mai dat osteneala să facă astfel de deosebiri.

Una e cea pe care francezii o numesc «sarcelle d'été sau sarcelle ordinaire». De talie foarte mică pentru o rață. Are ciocul negru-albastrui. Capul, deasupra negru, restul și gâtul roșcat deschis. O dungă albă înconjură ochiul de-asupra și dedesupt, până spre ceafă. Spinarea cenușiu-roșcat. Burta albă smălțată cu pete negre și cenușii. De pe umeri cad pe aripi, niște pene lungi negru cu alb și ascuțite. Pata de pe aripi, verde. Picioare negricioase.

Rața: o împestrițare cu brun, cu o pată albă de fiecare parte a ciocului. O parte din aripi cenușiu foarte deschis. Pată pe aripi verde prăfuit.

Cealaltă, e numită «sarcelle d'hiver sau petite sarcelle», de francesi. De mărimea unei potârniche. Are capul roșcat și de fie care parte a capului, de la ochi până la ceafă, pleacă două bande largi, verzi tivite cu o dungă aldă. Gâtul, spinarea și flancurile, cenușii vărgate fin cu negru. Gușa cu picățele negre. Pata de pe aripi verde înconjurată cu negru și alb.

Ciocul albastrui. Coada alburie pe dedesupt. Picioarele brun-cenușii.

Rața e cenușie ceva mai închis ca Rața sălbatică, cu o sprânceană albă.

Aceste rațe au un sbor ușor și răpede. Se ridică de pe apă fură nici un sgomot. Pe când celelalte feluri de rațe dacă sunt neliniștite, înainte ca să-și ia sborul, ridică capul întinzând gâtul, mișcare care une ori le descoperă vânătorului care nu le observase, acestea sboară deodată, fără preliminarii și fără sgomot. Se ridică vertical și foarte iute. Pare că nu obișnuiesc să sboare în formația triunghiulară, dar grupate neregulat și schimbând mereu ordinea în ploton.

Excelente de mâncat.

Rața pestriță (Ridenne, Chipeau.—Anas strepera).

Incomparabil mai puțin numeroase ca toate celelalte de mai sus.

Rar de întâlnești vre-o pereche, spre seară de tot. Foarte sperioase.

Se dă la fund cu o deosebită dibăcie. Capul pistruiat cu brun pe un fond cenușiu, culoare care domină pe partea de sus a capului și gâtului. Spinarea, flancurile și restul trupului pestriț brun și cenușiu. Pe aripi trei dungă: una neagră, una albă, una cafeniu-roșcat. Ciocul negru, ochiul brun deschis, picioarele gălbui cu membranele dintre degete negre.

E cam de talia «raței de mare».

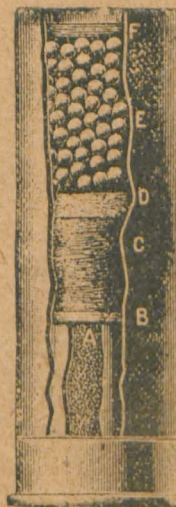
Mă opresc deocamdată aci. Rațe mari sunt destule: rața moțată, rața roșie, califarul, afară de cele multe ce vor mai fi pe le noi — și de cari nici n'am văzut, nici n'am auzit. Poate în sezoanele următoare de vânătoare să mai pot grupa câteva note și observațiuni — și dacă se crede că aceasta presintă vre-un interes oare care, se va putea continua.

Cpt. C. ROSETTI BALĂNESCU

Armă, Cartuș, Vânător.

(urmare)

Ca un model de cartuș bine încărcat, dau figura din Manufacture Française.

A = Pulberea.

B = Cartonaș gadronat.

C = Bura grosă de cel puțin 1 cm.

D = Bură de hârtie presată.

E = Alicele.

F = Cartonașul dela gură.

Este încărcătura cea mai recomandabilă pentru ambele pulberi.

Ca notă de informație dau câteva variante începând cu glonțul.

1) Peste bura de carton E, se toarnă o cantitate mică de ceară amestecată cu seu apoi glonțul cilindro-ogival sau sferic, și se strânge sau se strangulează cartușul. În cazul stran-

gulării și pentru glonțul rotund e bine să se toarne puțină ceară și deasupra lui. — Materia plastică, mărește obturația și fixează glonțul.

2) Pentru chevrotine se preconizează o mai mare strângere a snopului. În acest scop se uzitează 3 procedee.

a) Se toarnă ceară cu seu între chevrotine (întrebuințare chiar la alicele mari de iepure pentru iarnă).

b) Se pune niște cartonașe longitudinale între poșuri, în lungul cartușului.

c) Se pun cartonașe rotunde de calibru peste fiecare rând de chevrotine astfel că se micșorează izbiturile chevrotinelor dela fund cu ceie din față.

Cel mai strâns snop se obține, din combinarea procedurii a cu b. Să se întrebuințeze însă numai în armele rezistente și numai în țevile choke; în țevile cilindrice, încărcătura de alicie face glonț până la 30 — 40 metri, chiar dacă e întrebuințată numai ceara dela a fără cartonașele intermediare.

În fine — o variantă pentru pulberea neagră, și numai pentru cartușele de mare serie (prepelite, rațe etc.) se pot suprima cartoanele B și D. În acest caz — chiar dacă se întrebuințează bura grasă, e bine să se caute bure ce au lipite pe fețe, fie o foaie de hârtie groasă, fie mușama. — Acelaș rezultat se poate obține cu burele Austriace de hârtie presată. — Altfel gazele se infiltrează prin pâslă și o pătrund.

Mai am de spus câte ceva asupra cartușelor de munte, glonț — poșuri mari, — chevrotine.

Cel mai bun sistem ar fi ca aceste cartușe să se încarce în prețuia plecării la vânătoare; mai ales când e vorba de pulperea fără fum. Cum — în deobște se trag cartușe puține — nu e nevoie să se umple cartușiera. Trei patru gloanțe, și 6-7 cartușe cu poșuri sunt suficiente. După vânătoare, e bine să se tragă acesie cartușe. Cei care le țin însă dela o vânătoare la alta, de pe un an pe altul, e bine să întrebuințeze numai pulberea neagră care e mult mai stabilă.

Asupra încărcăturii — țin să atrag atenția că și din cauza frigului, și din cauza bățăilor cam mari ce ne pot fi cerute de vânat, e un folos să se mărească încărcătura de pulbere, — spre a se mări viteza inițială.

Se poate mări această încărcătură chiar cu $\frac{1}{4}$ — $\frac{2}{5}$ deasupra normalului adică chiar 6-6,5 gr. pulbere neagră pentru cal. 12, și cu 0,30 — 0,40 gr. pentru pulberea fără fum. Cu 2-3 lovituri de acestea pe an nu se va ruina arma. — (Am spus de altfel că pentru munte e de preferat arma „mai groasă de doagă“ cum zice Românul.

O remarcă pentru glonț. Am văzut mulți vânători care observând că glonțul e mai ușor de cât încărcătura de alicie respectivă, micșorează încărcătura de pulbere. Raționamentul lor e bun, dar concluzia e falsificată.

Când mențin dozajul de pulbere și împușinez plumbul — măresc viteza inițială — deci puterea de izbire

și penetrația. Aceste rezultate se sporesc dacă odată stabiliți asupra greutatei glonțului, vom mări doza de pulbere.

De ce să pierdem atunci sporul dat de ușurimea glonțului?

Din contră, sun obligat a obține de a armă maximum derandament; pe de altă parte să cer glonțului maximum de penetrație, izbirea cea mai violentă ce-mi permite arma. Întrebuințez glonțul numai la vânatul mare, unde lovitura e prea importantă spre a-mi permite luxul să neglijez un avantaj ori cât de mic or fi el. — Se chiamă că poate deveni cazul cu cuțitul de frasin.

Din această considerație, este bine ca și pentru glonț să se mărească încărcătura de pulbere ca și pentru poșuri — necum să se mențină normală sau să se mai scadă.

Eu unul nu ezit să pun 5,50 — 5,75 pulbere Diamond la spatele unui Brencke de cal. 16. — Se va zice că e exagerare; nu e exagerare. Nu țin seama de cât de rezistența armei — să nu se uite că focul ucide — nu plumbul. — Un kgr. de plumb asvârlit cu mâna deabia cotonogeste o găină; un glonț de 16 grame trimes cu 1000 metri pe secundă perforază 3 oameni.

E tot ce aveam de spus. Las camarazilor și criticilor să corecteze erorile ce-mi vor fi scăpat; eu voi fi mulțumit de-i voi fi fi forțat să vorbească.

* * *

Vânător

E partea cea mai importantă din articolul meu, după cum calitățile ce posedă vânătorul au cea mai grea preponderanță în angrenarea celor 3 tovarăși pușcă, câine, om.

Și pentru această considerație nu voi spune nimic, nu din modestie, dar pentru că și eu am multe de învățat de aci înainte. Primul ar fi să învăț să tac.

Și mai îmi e teamă de un lucru bine cunoscut tuturor. Vânătorul nostru nu ascultă dela alții, repet, el știe tot. Să nu dai brânzoiului un sfat că ți aprinzi paie în cap. El știe dela bunicu-său. De mai adaugi că nici răposatul n'a știut nimic, te lovești cu călcăele în spinare de fugăreală.

Scuză-mă amice Andrei că te copiez textual, dar prea ai mare dreptate.

Cu acestea îmi termin articolul mulțumind revistei pentru ospitalitate și reproșându-mi migrenele ce voi fi provocat răbdătorilor mei cititori.

(Sfârșit)

Căpitan BURĂ

Amurgul

Cădea amurgul peste sat, când moșul Nicolae
Sedea privind, îngândurat, în trista sa odă
Acel apus ce-odată a fost plăcere, bucurie,
Când el cu pușca la vânat mergea'n păduri, câmpie,

La poartă sta legat d'un pom un câine, care-odată
I-a fost tovarăș scump la drum, slujindu-i viața toată.
In pribegii duse de ani, de ani tinereții,
Ce le-au lăsat atâtea flori pe calea bătrâneții.

Mișcați de dorul lui ce-a fost pe vremuri veselie,
Pășiam încet să nu-l trezim din dulcea-i reverie;
Să nu'l oprim de a-și cânta iubirea de natură,
In care-atâta a trăit sub cerul de purpură.

— „Copii!“ ne zise el simțind ai noștri pași, „voi care
Vedeți amurgul lin căzând pe dealul peste care
De-atâtea ori eu am trecut, lăsând atâtea urme
Ce astăzi nu mai pot deloc durerea să mi-o curme“ ?

„Eram ca voi, când tatăl meu, punându-mi pușca'n
[mână,
Mi-a zis: „Fii vrednic vânător, să nu te lași nici până
Ce moartea'n față îți va sta, cu cupa ei amară,
Ci tu, vânând-o chiar pe ea, s'o faci din drumul tău
[să piară!“

De-atunci am mers mereu, mereu pe dealuri, prin
[pădure,
Având ca mamă codrul lin, ca hrană dulce mure,
Și doi tovarăși scumpi cu cari, eram atât de bine:
O pușcă dragă și-un eopoi, îmbătrâniți cu mine.

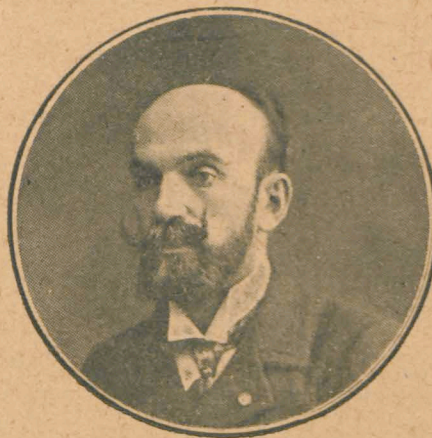
Treceam prin codru îngânând un cântec d'ăl de care
In cărduri cerbii se-adunau la apa de isvoare,
Și ei priveau, iar eu cântam, vorbindu-le într'una...
A fost o viață ce-am iubit și azi îi plâng țărâna!

Fii vânători copiii mei, plecați și voi ca mine,
Prin văi scaldate'n raze dulci, prin văi cu ape line;
Când capra, pasări, tot ce vreți să vă oprească calea
Iar pușca, drumul liberând, să'nvesească valea.

Și-atunci, când firele de-argint, pe capu vă s'ar pune
Să stați și voi în scump amurg, să plângeți bine,
Cântând mărețele clipiri ca mine în odă
Și-așa veți naște 'ndreptăind pe moșul Nicolae!“

ST. NICOLESCU-LEU.

GALERIA VĂNĂTORILOR

Ernest Gheorghiu

□ □ □

Diplomat al unui Institut agronomic din Austria, al Școlii superioare de silvicultură din țara și fost bursier al statului la Nancy (diplomat cu elogii).

Autorul mai multor lucrări de specialitate, premiat de M. S. Regele Carol, pentru un dicționar silvic și al vânătoarei, și premiat de Academie pentru lucrarea Vânătoarea în România, care este o adevărată enciclopedie. Lucrare care figurează în programul școlii superioare de silvicultură dela Brănești, unde d. Ernest Gheorghiu a fost primul profesor pentru acest curs.

Vânător pasionat dela etatea de copil până astăzi, când deși înalbit, totuși cutreera munții și câmpiile, atât pentru vânătoare cât și pentru pasiunea de turist, amândouă inlesnite de funcțiunea sa de Inspector silvic al Statului, într'o regiune muntoasă din cele mai frumoase ale României (Muscel), având reședința la ocolul silvic Aninoasa.

Cu fratele său, D-rul S. Gheorghiu, pe când era șeful ocolului Mânăstirea-Cășinu (jud. Bacău), au întințat o societate de vânătoare pentru vânat mare. (A.V.I.S.)

D-sa este autorul și promotorul statisticeii ce s'a făcut prin Ministerul de Interne — după delegația ce i s'a dat înainte de război de Ministerul Domeniilor — relativ la pagubele ce suferă anual populația rurală în vite domestice, sfâșiate de animalele stricătoare.

D-sa a conlucrat în comisiunea pentru ultima lege a vânătoarei și toată viața n'a încetat de a se ocupa de acest frumos sport.

D-l Ernest Gheorghiu ca silvicultor și vânător a scris articole prin ziare, prin revistele de vânătoare și forestiere, a ținut conferințe și a înaintat Ministerului de Domenii memorii importante asupra vânătoarei, demonstrând enormele pagube ce suferă țara și veniturile importante ce s'ar putea realiza pentru Stat.

R. V.

See. A.V.I.S. din care am făcut parte îng. silv. Romeo Stănescu în C. în Ceasnic.

Distrugerea iepurilor

prin vânătorile cu bătaiași

Dela un timp încoace s'a început o adevărată goană împotriva vânatului din preajma capitalei noastre, unde din cauza ocupației începuseră să se înmulțească.

În pădurile învecinate Bucureștiului, organizându-se vânători cu bătaiași, care din cauza întinderii prea mici a pădurilor și a posibilității de a le coprinde, s'an împușcat aproape întotdeauna câte 100 de iepuri. Aceasta a continuat sistematic și regulat chiar de societățile de vânătoare, de vânătorii formați în grupuri, cât și de armata din jurul Bucureștiului, la care au luat parte ofițerii, soldații și diferiți invitați.

Aceste vânători de iepuri cu bătaiași au continuat chiar și în timpul oprit.

În acelaș timp, foarte mulți vânători în timpul primăverilor, sub pretextul dresajului câinelui, au continuat a împușca iepuri, încât astăzi putem spune îngrijorați că în scurt timp iepurii din preajma capitalei vor dispărea aproape cu desăvârșire.

Acelaș lucru s'a întâmplat cam în toate locurile și în special în pădurile depe câmpul Bărăganului și mai aproape, unde s'au făcut vânători cu bătaiași la care s'au scos oamenii a câte 2—3 comune, împreună cu vânătorii țărani.

Vânătoarea a luat astfel înfașurarea unei adevărate expedițiuni, ea nu s'a limitat numai în pădure, ci a fost făcută și la câmp prin coceni și pârloage și rezultatul a fost mai întotdeauna: sute de iepuri împușcați și cam tot atâția cari s'au dus loviți și au murit în urmă.

Ne întrebăm, în acest caz, ce vor mai face acei cari vor merge să vâneze un iepure la sarita?

Vânătorii țărani, văzând și ei ușurința cu care se împușcă iepurii la bătaie au adoptat și ei acest procedeu și nu rare sunt cazurile de acest fel; ba chiar ași putea spune că s'au generalizat.

Dacă vânătorii se plâng că ogarii distrug iepurii la câmp, apoi nu este mai puțin adevărat că și vânătorile cu bătaiași fac mult mai mari ravagii în iepuri. Dacă un ogar poate prinde într'o zi 2—3 iepuri și aceasta nu în-

totdeauna și numai la câmp, apoi vânătorile cu bătaiași, după cum am spus mai sus, s'au încheiat cu sute de iepuri împușcați, plus cei ce s'au dus și au murit în urmă.

E destul să se ivească sau să se pară că într'o pădure oarecare s'ar găsi ceva iepuri și vânătoarea cu bătaiași sau mai bine zis vânătoarea de distrugere să și organizează, fie de un administrator, șef silvic, arendaș sau chiar de vreo societate (!!).

Înțeleg vânătoarea cu bătaiași pentru animale stricătoare și pentru acelea care nu le putem împușca altfel, dar pentru iepurii pe care îi putem împușca la câmp nu-și mai are rațiunea.

Vânarea iepurilor în timpul reproducției va mai dura poate un timp oarecare poate și totdeauna, în tot cazul nu în proporția în care s'a făcut, asemenea și vânătoarea cu ogarii, dar vânătoarea cu bătaiași pentru iepuri, dacă va fi oprită, putem fi siguri că ea nu va mai avea loc.

Natural că singură aceasta chestiune nu soluționează definitiv prăsirea iepurilor, ea face însă parte din măsurile ce trebuiesc luate în această privință și o îngrădire a vânătoarei cu bătaiași pentru iepuri trebuie făcută în sensul ca ea să fie oprită cu desăvârșire la câmp și în pădurile mici și numai prin excepție să fie admisă la pădurile mari și aceasta pentru un scurt timp, de atunci când începe să fie anevoioasă vânătoarea iepurelui la câmp.

Această să aibă loc însă numai în urma aprobării Ministerului respectiv și sub controlul Uniunii generale a vânătorilor.

Patru sunt cauzele principale ale distrugerii iepurelui și anume:

- 1) Vânătoarea în timpul reproducției;
- 2) Vânătoarea cu bătaiași;
- 3) Vânătoarea cu ogarii;
- 4) Vânătoarea la pază.

Și noua lege a vânătoarei, care se face nu-și va avea succesul, la care se tinde să se ajungă, dacă prin ea nu va fi oprită vânătoarea iepurelui cu bătaiași.

Altfel ne plângem degeaba că nu se găsesc iepuri și nu ne întrebăm cum ar putea să fie, dacă noi nu-i lăsăm singurul lui refugiu (pădurea), unde să nu fie sistematic gonit și împușcat.

APLICAREA

Primum din partea Societății Zeița «Diana» din Craiova, alăturata scrisoare care merită o deosebită atențiune :

Domnule Președinte,

Revenind la cele arătate de noi într'o corespondență anterioară, avem onoarea de a vă comunica, cum că *numărul ogarilor* din Oltenia, după statistica lucrată de d. colonel comandant al regimentului 1 de jandarmi, este de 1456.

După părerea noastră acest număr se poate socoti până la 2000, de oarece în tablou, județul Vâlcea figurează numai cu 3 și Mehedintzi cu 26 ogari, pe când celelalte județe din oltenia la un loc însumează 1427 ogari. Este probabil că această primă statistică nu e reușită în cele două județe.

Vă comunicăm acestea în vederea noului proiect al legii vânătoarei.

Președinte, *Aurel Mircea.*

Secretar, *N. Ionescu.*

Mai primim din partea societății «Negoiul» a vânătorilor din județul Argeș :

Domnule Director,

De oarece furturile de câini de vânătoare continuă, fiind foarte frecvente, socotesc că o propunere, care ar contribui la stăvilirea acestui rău nu poate fi decât bine-venită.

Această propunere este următoarea :

Profitându-se de înființarea taxei pe câine, prevăzută în noul proiect, s'ar putea institui în schimbul taxei un fel de bilet de identitate și proprietate a câinelui — în felul biletelor de vite — și să se prevadă pedeapsa prevăzută pentru furt de vite, pentru oricine ar fura sau cumpăra câini de furat.

Fiecare proprietar de câini de vânătoare va trebui să facă dovada cu aceste bilete a proprietății câinilor.

Ca o consecință a acestor dispozițiuni, toți proprietarii de câini să fie obligați a înscrie, declarând autorității respective, căteii dela vârsta de 3—4 luni.

Președinte,

H. Bănescu.

DRESAJUL CĂINILOR

Down!

Dresajul câinilor de aret după metoda engleză, complectată prin aport.

(Spicuri din căți-va autori streini)

de C. G. ALEXIANU

Dr. în drept de la Paris

(urmare)

Știu că mulți vânători nu pretind nimic de la câinii lor, înainte de o anumită vârstă; aceasta este treaba lor iar nu a mea. Aceștia însă îmi fac aceiași impresie, ca tatăl care ar aștepta ca fiu-său să împlinească douăzeci de ani, ca să înceapă să-l învețe abecedarul.

Cu cât veți începe să vă ocupați mai de timpuriu de... elevul d-voastră, cu atât va fi mai bine.

Micile exerciții ce-l puneți să facă din cea mai fragedă vârstă au meritul dublu de a-i desvolta inteligența și de a-l învăța că sunteți stăpânul lui și că trebuie să vi se supună în totdeauna, în orice împrejurare și oricât l-ar costa.

La opt sau zece luni, un câine dresat după procedeul ce vi-l indic, nu trebuie să iacă un pas măcar, ca să zică așa, *fără ordin și numai în direcția* arătată de stăpânul său: un singur gest va trebui să-i ajungă ca să pornească în spre dreapta sau în spre stânga și tot un singur gest ca să-l aduceți înapoi la picior. Vom vedea toate acestea mai târziu.

Însă țin să vă spun încă de pe acuma, că acest sistem este cu totul opus aceluia care porcede dela mijloace violente; noi n'avem a face cu colierul de forță sau bătaia. Nu e vorba de a îmblânzi un tigru ci de a desvolta, încetul cu încetul, începând de când este mic de tot, inteligența celui mai inteligent din toate animalele.

Am început prin urmare, a ne folosi de singurul instinct de care asculta un cățeluș de-abia întărcat: lăcomia și nu l'am lăsat *niciodată* să-și vâre botișorul în supă lui înainte de a se fi culcat respectuos înaintea strachinei, *niciodată* nu i-am permis să ia bucățica de cozonac ce-i dăm din mâna înainte de a se fi culcat, cu o resemnare desperată de ne pare rău; însă din moment ce s'a culcat pe burtă și nu s'a aruncat asupra strachinei cu mâncare sau asupra bucățicai de cozonac decât *numai la comanda d-voastră...* acesta era tot scopul ce urmăream.

Procedând în acest mod *în toate zilele*, veți face pe elevul d-voastră să priceapă în curând, că nu poate face nimic fără permisiunea d-voastră — nici măcar să mănânce când îi place.

Mi s'a întâmplat foarte des, după câteva zile de exerciții, să întrerup mâncarea cățelușilor cu un *Down!* răsunător: mai în totdeauna se supunea unul, doi din ei; cei care însă, prea absorbiți de ocupație, se arătau mai recalcitranti, erau imediat chemați la ordine și forțați să se culce lângă cei cari au fost mai cuminiți; după ce-i țineam în această poziție câtva timp, la un nou ordin, toți se repezeau iar la bunătatea de mâncare.

Vă rog foarte mult să nu râdeți; tutulor acestor mici exerciții care vă par astăzi de sigur minușitiți, le veți aprecia mai târziu utilitatea; chiar din primele plimbări cu elevul d-voastră veți constata cât de multe cazne v'a evitat această disciplină severă.

Înainte de a permite elevului d-voastră de a eși din câinărie ¹⁾ i-ați pretins în totdeauna să se culce mai întâiu și l-ați ținut în această poziție câteva momente înainte de a-i da voce să plece, de asemenea îl veți pune să se culce la ușe, înainte de a-i da voce să intre în casă; tot astfel pune-ți-l să facă anticameră timp de o minută-două — pe burtă fi-rește — la intrarea sufrageriei și vă spun încă odată la orice ocazie, cu prilej repetați mereu acest exercițiu.

Nu vă fie teamă că cumva această disciplină regulată, inflexibilă, i-ar putea răpi ceva din facultățile lui; din contră își va păstra toate calitățile lui naturale, vigoarea, buna sa dispoziție, precum și instinctele lui de vânătoare.

Importantul este ca să știți să *gradați* aceste mici exerciții și să nu cereți de la dânsul decât ceea ce e capabil să priceapă și să execute. Astfel nu veți putea obține de la un cățeluș de trei luni ceea ce poate și trebuie să execute un cățelandru de șase sau opt luni.

În ceea ce privește pedepsele, ele trebuiesc să fie cu totul anodine: îi dați un bobârnac, îl certați cu o voce groasă și severă, afâta tot; căci ajunge ca să-l faceți pe svăpăiat să se supună.

Așa de pildă, iată pe elevul d-voastră că a eșit din câinărie și-și manifestă bucuria prin sărituri desordonate asupra d-voastră, acesta e felul său de a vă exprima mulțumirea; lăsați-l să sburde în voie, dar deodată strigați-i cu putere: *Down!* veți vedea că se așterne îndată la pământ.

Am spus că, în acest sistem de dresaj, ne adresăm mai ales *inteligentei* câinelui, ar fi trebuit să mai adaug, că nu trebuie nimic neglijat din tot ceea ce ar putea contribui la *desvoltarea* acestei inteligențe.

Nu pot, bine înțeles, să intru în detaliurile atâtor și atâtor circumstanțe în care veți putea, și chiar va trebui, să profundeți de la câinele d-voastră să se culce la pământ, *exact în locul* în care-i va ajunge ordinul d-voastră la ureche; este probabil că la rândul d-voastră veți găsi poate și mai bune mijloace de a obține de la elevul d-voastră *acea supunere absolută*, care trebuie neapărat cerută de la câinii de mare rasă.

Englezii nu cer dela câinii lor de aret să aporțeze, noi însă, ca și francezii, — cu drept cuvânt sau nu — cerem această calitate dela ai noștrii, căci noi nu vânam în aceleași condițiuni ca dânsii.

Rămâne așa dar stabilit că n'am pretențiunea de a expune aci sistemul întrebuițat de dresorii englezi ci un sistem *mixt*, dând, vă asigur, rezultate tot atât de perfecte ca și metoda englezească aplicată în toate puritatea ei. Baza este luată din sistemul englez, această bază, am spus-o din primele rânduri, este *Down!*, care nu se practică la noi decât foarte rar și în mod excepțional, de care depinde totuși, tot succesul.

Acestea fiind zise, continui!

Unul din bunele mijloace de a desvolta inteligența câinelui — și m'ași mira să nu fiți de acord cu mine asupra acestui punct — consistă în a profita de instinctele lui naturale și de a le desvolta de îndată ce se manifestă: ori, toți câinii mișitei au instinctul aportului.

Iacă un autor:

Unii din prietenii mei mi-au spus adesea:

— Pointer-ul, colaboratorul d-tale preferat, nu aporțează niciodată cum se cade: i-a uită-te la pădurarul nostru, a învățat ușor pe *Gipsy* să aporțeze, căci e un setter-gordon, dar n'a ajuns la nici un rezultat cu *Goth*, care e un pointer.

Eu le răspundeam arătându-le doi pointeri ce posedam atunci, *Lord Rockingham* și *Boy*, cari aporțau tot ce vream *la comandă*: un epure ca și o cracă uscată, un fazan sau o lingură de supă, un sitar sau o piesă de 5 franci! La mine acasă, după masă îi puneam să ducă la bucătărie toate farfuriile, toate paharele, toate lingurile, toate ceștile care figurau pe masa din sufragerie. Am douăzeci de martori, cari pot să vă confirme absoluta exactitate a faptului ce vă povestesc.

O să-mi spuneți poate că acesta este un dresaj de cameră. Fie! Dar pe teren de vânătoare aceiași doi pointeri aporțau de asemenea orice — *la comandă* — și dacă mi-ați face injuria de a vă îndoi de afirmațiunea mea, ași apela la mărturia unuia din maestrii noștri, venerabilul și excelentul dl. de La Rue.

Acesta v'ar spune că, chiar anul acesta, având cinstea să vânez în tovărășia sa, la unul din prietenii săi, am avut plăcerea să-i prezint un pointer, care se culca la focul de pușcă, asculta la cel mai mic semn în timpul chetei sale, explorând câmpia în sensul indicat printr'un simplu gest, nu se repezia nici odată să oporțeze piesa ucisă, mai înainte de a fi primit ordinul, și care ajungând în fața vânatului căzut se așternea la pământ la comanda de *Down!* lăsându-l să se sbată la nasul lui și neridicându-decât după un nou ordin... iar apoi se întorcea și se culca frumos la picioarele mele cu piesa încă viei în gură.

Desigur că așa ceva este frumos, așa cred cel puțin. Însă n'avem ce să admirăm, nici de ce se ne mirăm. Este mult mai ușor de a obține acest lucru dela un câine, decât de-al învăța să umble pe frânghie sau să joace domino, și adesea îmi vine să surd de vanitatea ce o au unii vânători când vorbesc de perfecțiunea dresajului câinelui lor.

Să vă spun cum am procedat; o să vedeți cât este de simplu.

Cățelușul însă din copilărie era deja obișnuit să se culce mai înainte de a primi orice din mână; se culca întotdeauna în fața mâncării lui înainte de a se atinge de ea; îndată ce auzea cuvântul *Down!* cădea lipit de pământ.

Însă, decâteori, pe când era încă mic de tot, ridica de jos, în prezența mea, un pai, o frunză sau o așchie, eu îl chemam la mine zicându-i: *Aport!* Câte odată venea; dar adesea fugea cu ele ca să se joace nesupărat, cu ceea ce găsise. Atuncea eu, văzând, vorba cea, că muntele nu vrea să vie la mine, mă duceam eu la munte, și luându-mă după micul meu răsvrătit, puneam mâna pe obiectul ce-l avea în gură, *fără a i-l lua însă, nici a-i da drumul*, și-l exercitam la joc, aducându-l astfel binișor la locul unde ne găseam când i-am comandat *Aport!* Acolo, îi luam obiectul din gură, mângâindu-l, apoi îi dam o bucătică de lucru bun, cozonac sau altceva, pe care o primea cu bucurie fără să-și dea însă bine seama pentru care motiv o meritase; însă operațiunea aceasta repetându-se de douăzeci de ori pe zi, pricepea la urmă.

Faceți și d-tră acest lucru în toate zilele; repetați acest mic exercițiu de câte ori veți putea, și veți vedea că nu vă va trebui mult timp și cățelușul, în loc să fugă cu obiectul ce l-a luat, va veni cu el la d-tră de bună voie, atras de perspectiva jocului și a unei bune recompense.

1) Autorii streini sunt în unanimitate de acord de a preconiza ținerea câinilor de aret într'o curticică specială, denumită „câinărie“, iar nu slobozi, nici legați mai cu seamă, aceasta pentru a-i avea mai „în mână“ și mai ascultători, după cum a dovedit experiența. Bine-înțeles că trebuie scoși însă zilnic la plimbare.

Casier : Didi'escu Vasile.

Membri în Consiliul de Administrație : Mironeanu Eugen, și Hrincu Ștefan.

Cenzori, Romanescu Gr.; Rotaru C tin, și Răchitanu Constantin.

Maiștri de vânătoare: Anhidim N-lae și Popa Gh.

* * *

Orice persoană, sau orice societate care trimete vre-o sumă de bani Uniunii, este rugată ca pe dosul mandatului să specifice destinația banilor ca : înscrisiere, revistă, donațiune etc. etc.

* * *

Aduuarea generală a Soc. vânătorilor „Negoiul“ din Pitești, în unanimitate, au ales următorul consiliu pe anul 1921/1922.

Președinte, Honoriu Bănescu.

Vice președinte, Dionisie Popescu.

Casier, Matei Kendru.

Seeretar, G. Teodorescu, avocat.

Membri, Emil Trepteanu, Căpit. Al. Berea, D. Nicolescu, G. Nicht și C. Bărbulescu.

* * *

Permisele de vânătoare pentru anul 1921 — 1922 se dau tot în baza vechei legi. (1906)

Sunt de culoare roz-deschis ca și cele de anul trecut, având însă imprimat cu roș o bandă groasă și anul 1921 — 1922.

* * *

După cum anunțam în numărul precedent, prepelițele anul acesta sunt foarte multe. Sperăm că cei ce sunt pasionați de prepelițe, să aibă ocazia a-și reaminti de rețetele din înainte de război, când la o singură ședință se trăgeau cu sutele de focuri.

* * *

In permisele de vânătoare pe 1921/22 este aceeași dispozițiune relativă la căprioare ca se pot vâna în Iunie.

Ar trebui ca prin noul regulament al legii să se precizeze ce se înțelege prin «caprioare» căci se știe că în Iunie căprioarele încă alăptează mici iezi.

Prin regulamentul vechei legi se specifică astfel: «Căprioarele (tapi) dela 1 Iulie—1 Februarie».

Este deci greșit în permis «dela 1 Iunie» și încă scris astfel:

«Cerbi. Căprioare, Tapi.» ? (vezi și permisul pe anul 1921/1922).

* * *

Cu începere dela numărul pe August, vom începe publicarea persoanelor care s'au grăbit a achita abonamentul la Revista pe anul 1921/1922.

* * *

In numărul viitor vom începe publicarea legii pentru protecția vânatului și regulamentarea vânătoarei, votată în sesiunea ordinară prelungită 1920/1921 și fără comentarii din partea noastră.

Cu toate acestea discuțiunile și părerile, pro și contra, le lăsăm libere în coloanele acestei reviste.

CORRESPONDENȚĂ CU PROVINCIA

G. Petrescu, Bacău. — Legea a trecut prin Senat și Cameră. Se zic multe. Fiecare e dator să asculte și să tragă numai concluziile adevărate și bune. — Indolența celor ce au tăcut până în prezent, deși noi scriam și ceream într'una sfaturile tuturor, ne disperase.

Dacă la toate acestea răspunsul a fost tăcerea,

acei ce au tăcut se cuvine să tacă și acum și să vorbească numai acei ce au vorbit.

Ca întotdeauna în urma războiului sunt cam mulți voinici. Dacă ai ceva de zis, coloanele revistei le ai la dispoziție. Revista este pentru toată lumea. Biseriците nu facem.

C. Radu, Iași. — Așteptăm și nu primim nimic. Care e cauza?

I. T., C.-Lung. — Vino urgent și ridică munițiunile că ești expus să nu le mai găsești. Nu le putem păstra.

D. Vasiliu, Huși. — Părerile sunt libere. Scrie.

C. N., Dorohoiu. — Mă mir. Aproape toată lumea și-a scos permisele.

M. V., Craiova. — Sperăm ca în numărul viitor să publicăm lista celor ce s'au grăbit să achite Revista. Iancu Ciută, Bocșa Română. — Citiți în numerile anterioare condițiile de furnizare. Propoziția este fixată de Regie; prin poștă nu se pot expedia; trebuie trimis om anume aici.

D. Damian, Constanța. — Nu putem da nici-o lămurire în privința armei de salon.

Încă puțină răbdare până ce apare noua lege care așteaptă promulgarea.

Fr. Wilschmidt, Rector înv. Slimnic Sibiu. — Uniunea va stărui ca toți membrii ei să poată vâna nesupărați pe baza dreptului lor. Acest drept însă se va lămurii prin noua lege a vânatului. Până atunci răbdare. — Când veți cumpăra permis — cereți întâi autorizația Corpului de Armată, dacă e stare de asediu.

Căpit. Rosetti Bălănescu, Dadilov. — Trak-ul il pricep — dar să te îndoești de valoarea studiului. D-tale nu e de admis. Ne permiți rugămiutea de a continua?

D. Carp, Loco. — Suntem convinși că critica îndrumază pe calea adevăratului progres. Asupra felului de a înțelege această critică, avem concepții deosebite de ale D-vs. Și iarăși nu putem face procese întregii României Mari — în puținele pagini ale Revistei — ori cât de mult am dori să vă satisfacem.

N. Verneșeanu, Tolia. — V'am scris recomandat, așteptăm înscrierile.

MICA PUBLICITATE

— **De vânzare** una armă Hamerless cal. 16, Rekord; duble choke, țeava 74 cm., armă de precizie, prețul 2000 lei. A se adresa la Redacție.

— **De vânzare** una carabină Winchester, cal. 44, cu 12 focuri. Excelentă armă de apărare; cu 50 circa cartușe. A se adresa la Uniune.

— **De vânzare** una carabină Dreyde, 7,65, trăgând cartușul Browning. Cu 6 focuri. A se adresa la Uniune.

— **Vând două cățele** de vânătoare (Brac) bine dresate, le recomand chiar și vânătorilor nervoși și începătorilor, fiind foarte docile. Vând și căței mici. Brădeanu, Epurilor 4) (în fund) București.

— **Browning** calibr. 16 schimb cu una Webley, Greener, Krupp etc. A se adresa la Ad-ția Revistei, 13 Septembrie 85.

— **Cogswell & Harrison, London** armă superioară și garantată cal. 12 aproape nouă. Chock-Chock. De vânzare la B. D. Zizsu, Calea Victoriei, No. 44. Lei 12000.

— **De vânzare** un pistol automat „Mauser“ cal. 8 mm. cu 10 focuri. Preț convenabil. A se adresa la Redacție.

— **De vânzare.** Panoplie frumoasă și complectă. Arme fine automate, de precizie, carabine, cuiere etc. A se adresa la administrația Revistei.

Păcura - Românească

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

Capital Social deplin vărsat lei 15.000.000

SEDIUL:

— BUCUREȘTI — Strada Paris No. 12

== TELEFON 5/19 ==

**Sonde, Rafinărie și
Export de Petrol**

BANCA DACIA TRAIANA

SOCIETATE ANONIMĂ

Sediul central: BUCUREȘTI, Str. Paris, 12

... TELEFON 5/19 ...

Președinte I. A. BERINDEI.

Vice-Președinte: H. D. FULGA și Dr. I. COSTINESCU.

Director General A. PAUNESCU.

Efectuează toate operațiunile de Bancă în general
Cumpără și vinde tot felul de efecte publice și
face avansuri pe depozit de valori. Emite scrisori
de credit pentru străinătate

Primește depuneri de bani spre fructificare cu
dobândă de 5% (anual) ::

Se însărcinează cu orice fel de operațiuni de Bancă
în condițiuni avantajoase

„NAȚIONALĂ“

FONDATA LA 1882

SOCIETATE GENERALA DE ASIGURARE

Capital de Actiuni deplin vărsat Lei 10.000.000 — Fondul de rezervă deplin
vărsat Lei 42.549.824.17 — Daune plătite dela fundarea Soc. Lei 147.000.000

„NATIONALA“

PRIMEȘTE ASIGURRI IN RAMURILE

INCENDIU, GRINDINA ȘI TRANSPORT ☒☒ ASIGURARI ASUPRA VIEȚEI

în condițiunile cele mai avantajoase

Caz de moarte, Supraviețuire, Zestre, Rente viagere, etc.

Asigurări contra riscurilor de războiu în
ramurile de „VIAȚA“ și „TRANSPORT“

Informații la sediul social: STRADA PARIS No. 12 (Palatul Societății)

Reprezentanții generali pentru București: D-nii D. A. MARCUS și S. OSIAS

STRADA PARIS No. 12

== AGENȚII IN TOATA ȚARA ==

ELITA SOCIETĂȚEI

CUMPĂRĂ AZI NUMAI

CIOCOLATA
CACAO
BOMBOANELE

BERINDEI

De vânzare la toate magazinele de coloniale și cofetării din țară

Prețul 3 Lei

Loc pentru annciuri

ATELIER DE ARMURARIE

CĂLIN CURCĂ

(fost 15 ani în atelierul E. BUCHMANN)

Aduc la cunoștința Onor. Clienței mele, precum și tuturor persoanelor-vânători, că în vederea timpului, am deschis un atelier special de armurărie în

Strada POP, No. 14

(prin calca Floreasca)

și mă pot angaja, a executa orice lucrări și reparațiuni privitoare la *arme de vânătoare, de tir, cu glonț și de precizie, revolvere, pistoale, etc. etc.*, cu prețuri avantajoase.

Membrii Uniunii Generale a Vânătorilor se bucură de o reducere de 20%.